

İnsanın fitratındaki latifelere sınır konulmamış. İnsan bir latifeyi vasat yolda kullanınca mı Allah'ın bir ismi insan üzerinde tecelli ediyor?

Üstadımız bu konuda; "**Şeriat ve Sünnet-i Seniyyenin ahkâmı içinde cilveleri intişar eden Esmâ-i Hüsnânın her bir isminin feyz-i tecellisine bir mazhar-ı câmi' olmaya çalış.**"(1) diyerek, işin mihrak noktasının sünnet-i seniyyeye uymak olduğunu ilan eder.

Evet, insandaki latifeler esmanın tecelligahları olup birer ayine hükmündedirler. Aynanın büyüklüğü ve parlaklığı nisbetinde güneşten nur alındığı gibi, latifeler de en büyük velayet olan sünnet-i seniyyeye ittiba ile sünnetin düsturlarında cilveleri intişar eden esmaya mazhariyetle, külli ve parlak ve cami bir ayine olur. İfrat ve tefrite kayarak sünnet-i seniyyeden uzaklaşma derecesinde esmaya mazhariyet de cüz'î ve sönük olur.

Ayrıca insanın şeriate imtisal etmesi ve şükr-ü örfi dediğimiz fitrata göre yaşaması da esma-i ilahiyeye mazhariyete vesile olur.

"Eğer insan, maddî ve mânevî her bir uzvunu Allah'ın emrettiği yere sarf etmekle hamdin şubelerinden olan şükr-ü örfiyi îfa ve şeriate imtisal ederse, insanın cevherinde vedîa bırakılan o örneklerin her birisi, kendi âlemine bir pencere olur. İnsan, o pencereden, o âleme bakar ve o âleme tecellî eden sıfatla o âlemden tezahür eden isme bir mir'at ve bir âyine olur."(2)

Bütün bu tecelli ve kabiliyetler her insanda potansiyel olarak vardır. Lakin bu tecelli ve kabiliyetleri anlamlı ve okunaklı kılmak insanın iradesine ve imanına bakıyor. Yani insan, iradesi ile küfre girip bütün bu tecelli ve kabiliyetleri manasız ve karanlık kılabilir. Bu sebeple insanın, iradesi ile hidayeti talep edip o yazıların okunmasını ibadet ve iman ile temin etmesi gerekiyor. Yoksa bütün bu fitri kabiliyetler manasız kalır ve okunamazlar.

Tabiri yerinde ise, iman ve hidayet insan ile kâinat arasında bir adaptör, bir uyum vasıtasıdır. İnsan bu adaptörü ve uyum vasıtasını terk ederse, kâinat ile insan manasız ve anlaşılmaz bir şekilde bürünürler. İman ve hidayet hem mikro kâinat olan insanın hem de kâinatın kendisinin nuru ve ışığıdır, her şeyin hakikati ancak bu ışık ve nur ile okunabilir.

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dördüncü Söz, Beşinci Dal.](#)

(2) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Fatiha Suresi Tefsiri.](#)